

KULTURHISTORISK
MUSEUM
UNIVERSITETET I OSLO
FORNMINNESEKSJONEN
Postboks 6762,
St. Olavs Plass
0130 Oslo

RAPPORT

ARKEOLOGISK UTGRAVNING av

**Boplassområde med
rydningsrøyser, stolpehull og
graver**

Torsholt, 17/8
Siljan kommune, Telemark

Jostein Bergstøl

Oslo 08.01.2007

**KULTURHISTORISK
MUSEUM
UNIVERSITETET
I OSLO**

Gårds-/ bruksnavn Torsholt	G.nr./ b.nr. 17/8
Kommune Siljan	Fylke Telemark
Saksnavn Reguleringsplan for Bakkane syd Torsholt skog av Torsholt, 17/8, Siljan kommune, Telemark	Kulturminnetype Gårdsanlegg med rydningsrøyser og bosettingsspor
Saksnummer (arkivnr. UKM) 05/8247	Tiltakskode/ prosjektkode Sted 420704 Tiltak 762005
Eier/ bruker, adresse Siljan utbyggingsselskap v/Siljan kommune	Tiltakshaver Siljan Utbyggingsselskap AS
Tidsrom for utgravning 05.-30.09.2005	M 711-kart/ UTM-koordinater/ Kartdatum 23V 0540602 UTM 6570416 EU89-UTM; Sone 32
ØK-kart	ØK-koordinater
A-nr. A 2006/6	C-nr. C. 55716-55721
ID-nr (Askeladden) 87728/1-18, 33603, 43608 - 43610, 53376, 65140 - 65147, 71690 - 71695	Negativnr. (KHM) Cf 30054 - Cf 30061
Rapport ved: Jostein Bergstøl	Dato: 08.01.07
Saksbehandler: Ingrid Ystgaard	Prosjektleder: Ingrid Ystgaard

SAMMENDRAG

Utgangspunktet for undersøkelsen var reguleringsplan for boligfeltet Bakkane syd i Siljan.

Lokaliteten på Bakkane utgjør et stort gårdsanlegg med dyrking i alle fall tilbake til yngre romertid. Det ble funnet spor etter minst ett hus på feltet. En datering av dyrkingslaget under rydnings-/gravrøys S 59 tilsier at dyrkingen kan gå tilbake til eldre romertid. Før dette opptaket av åker antyder analysen av jorda at det var en periode med beite av husdyr.

Ryddingen av åkeren har vært intensiv, og det ser ut til at hele området har vært ryddet i samme periode. Hvorvidt dette har skjedd i løpet av få år eller flere generasjoner har ikke det foreliggende materialet god nok oppløsning til å kunne besvare. Innenfor det undersøkte feltet er det 95 rydningsrøyser, mens det nok er opp mot 150 innenfor hele det forhistoriske gårdsanlegget, som er beregnet til å være 40-50 mål.

Profilen av rydningsrøys S-46 ble valgt ut for omfattende analyser. Det viste seg at de mørke lagene som kunne observeres stammet fra spredning av aske, kull og gjødsel på jordene. Årsaken til den ekstra rike spredningen, hvor det har vært blandet inn organiske og uorganiske masser i gjødselen, kan være en rydding av et større bosettings-/dyrkingsområde eller bevisst nedbrenning av skog for å tilføre næring til jorda. I denne fasen er det et svakt innslag av granpollen. Lind var dominerende treslag før denne dyrkingsfasen, men blir nesten helt borte i de senere nivåene. I rydningsfasen har hassel blitt stående.

Det er noe mindre spor etter korndyrking i det markerte laget som ble datert til middelalder. Her ser det i stedet ut til at husdyrhold har fått en større plass i økonomien.

Innhold

1. BAKGRUNN FOR UNDERSØKELSEN	2
2. DELTAGERE, TIDSRUM	2
3. FORMIDLING	2
4. LANDSKAPET - FUNN OG FORNMINNER	2
5. UTGRAVNINGEN	3
5.1 PROBLEMSTILLINGER – PRIORITERINGER	3
5.2 UTGRAVNINGSMETODE.....	4
5.3 UTGRAVNINGENS FORLØP.....	4
5.4 KILDEKRITISKE FORHOLD	5
5.5 UTGRAVNINGEN	5
<i>Datering</i>	6
<i>Naturvitenskapelige prøver</i>	6
5.6 VURDERING AV UTGRAVNINGSRISULTATENE, TOLKNING OG DISKUSJON	7
<i>Dyrkningsspor</i>	7
<i>Bosettingsområde:</i>	10
<i>Kokegroper</i>	10
<i>Mulige graver</i>	12
6. KONKLUSJON	13
7. LITTERATUR	13
8. VEDLEGG	14
8.1. STRUKTURLISTE	14
8.2. FUNN OG PRØVER.....	20
8.3. TEGNINGER.....	20
8.4. FOTOLISTE.....	21

Rapport fra arkeologisk utgravning Torsholt 17/8, Siljan, Telemark

Jostein Bergstøl

1. BAKGRUNN FOR UNDERSØKELSEN

Utgangspunktet for undersøkelsen var reguleringsplan for boligfeltet Bakkane syd i Siljan. Det vises til tidligere korrespondanse i saken. Utgravningen ble utført i henhold til prosjektplanen, datert 25.04.2005 (Ystgaard 2005).

2. DELTAGERE, TIDSRØM

Undersøkelsen fant sted fra 05.-30.09.2005, med Lars Morten Fuglevik som feltassistent og Jostein Bergstøl som feltleder. Gravemaskinen ble ført av Ove Håtveit. Innmåling av rydningsrøysene ble gjort av Geir Johnsen fra firmaet Geo-ingeniørene i Skien. Supplerende målinger av sjakter og avdekkede strukturer ble gjort av Anne Tømmervåg. Bearbeiding av kart og digitale plantegninger er utført av Jostein Bergstøl.

3. FORMIDLING

Det ble etter hvert en del oppmerksomhet omkring utgravningen, med radiointervju på NRK telemark, og tv-innslag på TV-Telemark.

http://www.nrk.no/nyheter/distrikt/nrk_ostafjells/skrablikk/5074390.html

Den 29.09. arrangerte vi publikumsdag i samarbeid med Siljan historielag. Ca 40 mennesker møtte opp. Vi laget kokegrop og la ned to lammelår før folk ble vist omkring på feltet. Etter en times foredrag og omvisning tok vi opp kjøttet og serverte alle. Ingrid Ystgaard holdt også innlegg om resultatene fra utgravningen av en bygdeborg i Siljan fra året før.

I tillegg hadde jeg en orientering om utgravningen for lærerne på skolen like ved. To femteklasser fikk omvisning på feltet.

Leder i historielaget, Lars Vaagland var innom feltet flere ganger og kom med mye informasjon om distriktet. Vi formidlet våre teorier og foreløpige resultater videre til Vaagland, slik at det når historielaget. Rapporten vil bli sendt til både historielag, skole og andre interesserte, foruten oppdragsgiver, Siljan kommune.

4. LANDSKAPET - FUNN OG FORNMINNER

Lokaliteten ligger øverst i en østvendt skråning med fri utsikt over Siljan. Området var tett bevokst med granskog under registreringen, men dette var fjernet før utgravningen, slik at landskapet var like åpent som det har vært da det ble dyrket på stedet. Undergrunnen er morenemasse som består av sandjord med mye stein. Bakken er lettdrenert, bortsett fra et vådrag/vannsig som løper gjennom området. Klimaet er

meget gunstig på lokaliteten, som har sol fra morgen til kveld. Det kan være flere grader varmere her enn nede i dalbunnen.

Fig 1: Flere morgener opplevde vi at tåka lå i dalen mens det var sol på lokaliteten.

Siljan kommune er ikke registrert for Økonomisk kartverk, og røysfelt av denne typen har ikke vært kjent i kommunen inntil for få år siden. Nord for Bakkane syd, på Mosletta, et område der det i hht kommuneplanens arealdel er planlagt boligbygging, har Telemark fylkeskommune påvist gravhaug, gravrøyser og rydningsrøyser, mulige åkerreiner og en kullmile. I tillegg har Telemark fylkeskommune gjennomført registreringer på Sponsletta, som ligger like sør for Bakkane syd. Her har fylkeskommunen registrert et stort antall rydningsrøyser. Lokaltopografien på Sponsletta er svært lik den på Bakkane syd. Sporene fra forhistorisk tid og middelalder ser altså ut til å ligge tett i denne delen av bygda.

Sommeren 2003 gjennomførte Telemark fylkeskommune et registreringsprosjekt i Siljan i samarbeid med Siljan kommune og historielaget. Ved registreringen ble det påvist om lag 10 gårdsgravfelt i tillegg til fangstgroper og en bygdeborg (Tonning uten årstall). Flere av Siljans fornminner er dessuten omtalt hos Vaagland (2002).

Ved Siljan kirke, i dalbunnen ca 2 km nord for utgravningsfeltet, ligger Siljuhaugen og flere andre mindre hauger. Siljuhaugen er en monumental gravhaug, beliggende på en høyderugg, som gjør at den ser enda høyere ut enn sine 7 meter, og 40 meter i diameter. Her er det også vadested over elva, og en av hulveiene som kommer opp til det utgravede feltet har retning mot dette vadestedet.

5. UTGRAVNINGEN

5.1 PROBLEMSTILLINGER – PRIORITERINGER

Problemstillingene som er formulert i prosjektplanen var utgangspunktet for undersøkelsene. De mange rydningsrøysene kunne gi nye opplysninger om det tidligste jordbruket i bygda og i regionen.

Registreringene utført av Telemark fylkeskommune ble gjort mens det enda sto tett granskog i området. Det var funnet 36 rydningsrøys, og en mulig gravhaug. Innmålingene var svært unøyaktige på grunn av den tette skogen, og det var ikke mulig å finne tilbake til den opprinnelige nummereringen. Før feltarbeidet tok til ble området avskoget, og det viste seg å være langt flere rydningsrøys enn først antatt. Det ble derfor besluttet å starte nummereringen på nytt, og se bort fra de tidligere registreringene. Det viste seg å være ikke mindre enn 95 rydningsrøys som var synlige på markoverflaten innenfor tiltaksområdet. Feltet strekker videre seg innover i skogen/skolegården på vestsiden.

To store røys sentralt på feltet ble ansett som potensielle gravrøys, sammen med en mindre sirkulær struktur sørøst i feltet. For å kunne disponere tiden best mulig ble det derfor besluttet å avklare hvorvidt dette dreide seg om graver.

5.2 UTGRAVNINGSMETODE

Siden registreringene viste seg å ikke ha tilstrekkelig nøyaktighet, ble den første tiden brukt til å skaffe oversikt og måle inn feltet. Hver røys ble målt inn med 5-7 punkter og fotografert. Erfaringsmessig vet vi at røysene er større enn man kan se på overflaten, derfor ble det ikke prioritert å bruke flere punkter. En mer nøyaktig måling ville kreve avtorving, noe som ikke ble funnet formålstjenlig.

I de tre haugene som muligens kunne være graver ble det lagt 0,5 meter brede sjakter fra haugfoten inn til sentrum. En viste seg å være en tømt kullmile. Etter at de to andre ikke kunne avklares ble det bestemt å grave halvdelen i flate med maskin.

Et antatt representativt utvalg rydningsrøys ble snittet med gravemaskin. En flate midt i feltet ble avdekket maskinelt med pynteskuffe.

Feltet ble målt inn og mindre strukturer tegnet manuelt i plan før de ble snittet og tegnet i profil.

Alle strukturer ble fotografert.

5.3 UTGRAVNINGENS FORLØP

Utgravningen forløp som planlagt. Vi ble møtt på feltet av Rune Sølland fra Siljan kommune, som informerte om tilgang til spiserom og annet i barnehagen nær ved. Skolen hadde bygd en gapahuk som sto nederst på feltet. Denne ble brukt som spiserom og lager for teknisk utstyr i dårlig vær. Det var en likelig fordeling av sol, regn og overskyet vær.

Den første uka ble brukt til å skaffe oversikt og måle inn røys. Geo-ingeniørene leverte raskt et feltkart, som vi brukte som underlag i det videre arbeidet. De tre første

dagene i den andre uka hadde vi gravemaskin til rådighet. Det ble lagt 10 smale sjakter som i alt snittet 14 røyser. I tillegg ble dyrkningslaget fjernet ved maskinell flateavdekking på tre områder. Anne Tømmervåg kom og målte inn strukturene som ble funnet under åkerjorden etter flateavdekkingen.

Etter en tung regnværsdag den siste uka fremkom flere stolpehull som vi tidligere ikke hadde oppdaget. Disse ble tegnet inn på en oversiktstegning og overført til det digitale kartet i ettertid.

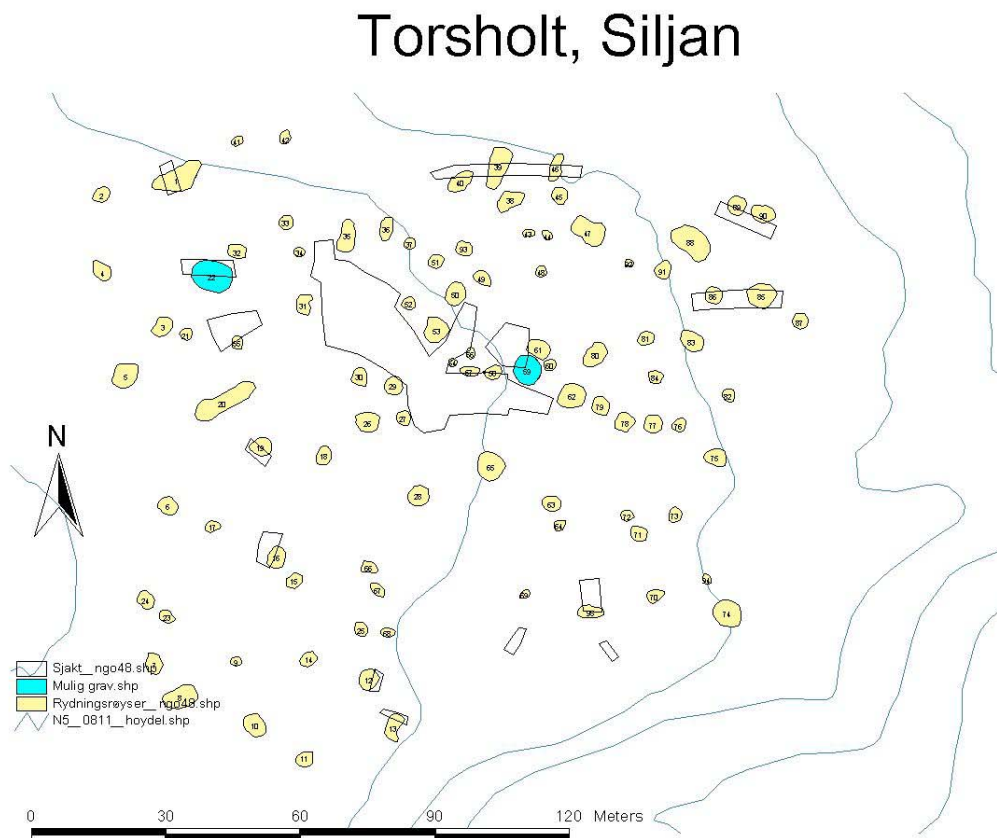

Fig 2: Oversikt over feltet med sjaktene inntegnet.

5.4 KILDEKRITISKE FORHOLD

Ingen særskilte.

5.5 UTGRAVNINGEN

Tidsrammen for utgravningen var stram, men det ble gjennomført en forsvarlig undersøkelse av et representativt utvalg objekter. Alle strukturer som ble funnet under flateavdekkingen ble snittet.

DATERING

Alle prøvene ble sendt til Beta Analytic inc i Florida for datering. Det ble sendt inn to prøver til Beta fra S46 for å ha resultatene samtidig med de andre naturvitenskapelige analysene fra denne profilen. De resterende dateringene skulle vært sendt til Laboratoriet for Radiologisk datering i Trondheim, men de har for tiden leveringstid på over et halvt år.

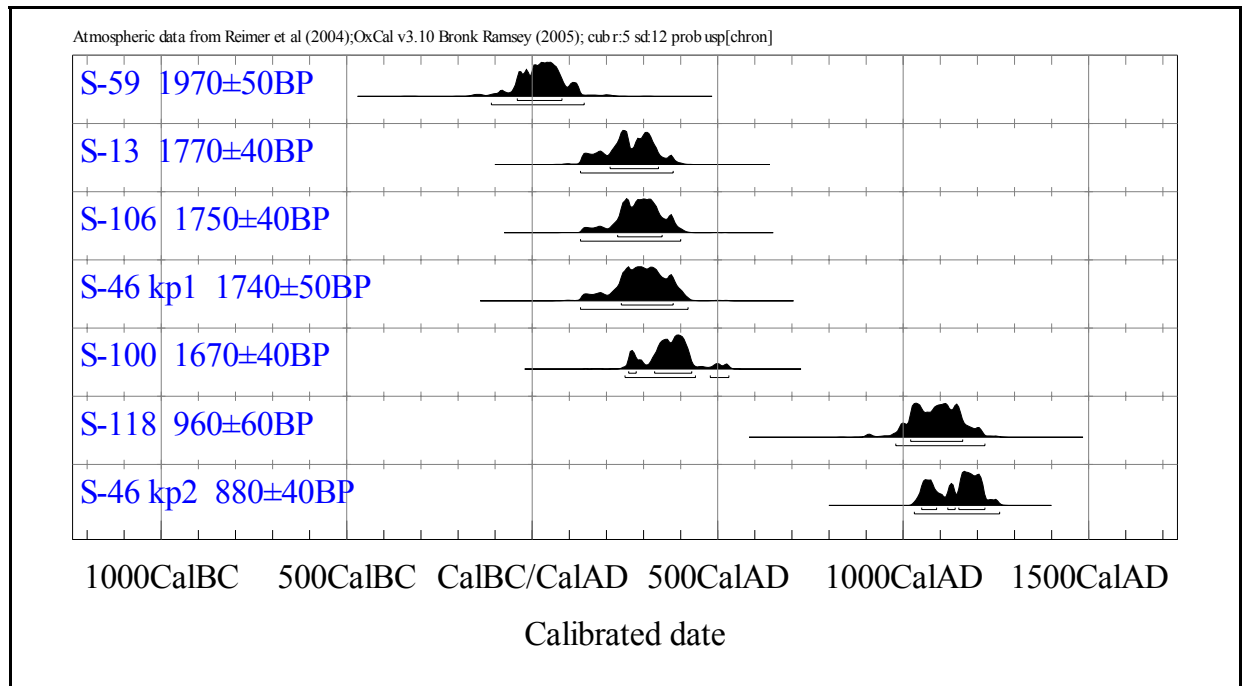

Fig 3: Dateringene fra lokaliteten, bortsett fra S-96, som er kalibrert til 7030 - 6630 f.Kr.

NATURVITENSKAPELIGE PRØVER

Fra profilen gjennom S46 ble det sendt inn to jordprøver til mikromorfologisk analyse hos Richard McPhail fra University College London (McPhail 2006).

Mikromorfologien viste at det har vært påført gjødsel og annet materiale fra boplassen som jordforbedring. De to mørkere lagene i profilen representerer ikke som først antatt svedjing, men at mer kullblandede masser fra bosetningen har blitt fraktet ut på åkrene (McPhail 2006:3). Disse lagene er datert til respektive yngre romertid og tidlig middelalder.

Tre jordprøver fra den samme profilen ble analysert for jordkjemi og makrofossiler hos Miljöarkeologiska Laboratoriet i Umeå (Engelmark et.al 2006). Figur 4 viser de grå prøveboksene for mikromorfologi, de hvite rektanglene for jordkjemi og makrofossil, og numrene angir uttaksstedet for de daterte prøvene. Det viste seg at den nederste prøven, som vi trodde var urørt undergrunn, inneholdt så mye organisk materiale at det må dreie seg om en overlagret markoverflate. Pollen fra dette laget viser at det var et skogkledd landskap i denne perioden, dominert av lind, bjørk og or, men innslag av beiteindikerende planter som røsslyng, syre og groblad. I de to prøvene over er vegetasjonsbildet fullstendig endret. Lind er borte, og gran blir etablert. Indikasjoner på beiting og dyrking er markert mye større. Dyrkingen går tilbake i den yngste prøven, og kan tyde på at korndyrkingen fikk mindre omfang, og beitingen ble mer omfattende.

Fig 4: Analysert jordprofil fra rydningsrøysa S46.

5.6 VURDERING AV UTGRAVNINGSRISULTATENE, TOLKNING OG DISKUSJON.

De mange rydningsrøysene med til dels tykke akkumulerte dyrkingslag tyder på lang tids bruk av stedet. Vanligvis blir det funnet store mengder jern, knust fajanse, kritt Piper og annet skrot i åkerjorda. Det var påfallende hvor lite sånt det var i massene. Dette ga en forhåndsoppfatning om at lokaliteten hadde høy alder, og at det ikke har vært dyrket i nyere tid. I det følgende vil de ulike funnkategoriene bli diskutert hver for seg, før det vil bli fremsatt en tolkning av boplassen som helhet til slutt.

DYRKNINGSSPOR

De mest åpenbare sporene på feltet er selvsagt rydningsrøysene. Selve dyrkingen har blitt drevet på flatene mellom røysene. På de stedene hvor terrenget skråner har siging av massene gjort at det er bygget opp terrasser, gjerne med ei rydningsrøys i forkant. Dette var særlig tilfelle i den nordlige delen av feltet, hvor hellingen var størst. Terrenget, sammen med tettheten av røys, tilsier at det ikke har vært benyttet velteplø. Trolig er jorden bearbeidet med ard i tillegg til spade og hakke. To steder på feltet var det lange enkeltstående renner i bakken, mye tydeligere enn andre spor på lokaliteten. Disse ble tolket som forsøk på pløying i nyere tid.

Den lange sjakten fra S40 til S46 viser hvordan dyrkingslaget varierer mellom 18 og 70 cm. Massene besto av brunjord uten antydning til utvikling av podsol.

I S46 var det to klart atskilte lag som var betydelig mørkere enn de andre. Analysen av jordprøvene viser at disse ikke representerer avsviing av undervegetasjon som først antatt, men at det er materiale fra boplassen som er spredd utover åkrene som jordforbedring sammen med gjødsel (McPhail 2006). De kullholdige sjiktene kan derfor representere husbranner eller annet brent boplassmateriale sammen med gjødsel fra dyr og mennesker som har gitt en spesielt kullfylt spredning. Det nederste kullsjiktet ble datert til yngre romertid (220-420 e.Kr. kalibrert 2 sigma), og det øverste til middelalderens første del (1030-1250, 2 sigma).

Den nederste jordprøven ble samlet inn som referansemateriale for analysene, men det viste seg imidlertid at dette som vi trodde var steril undergrunn var bunnen av et skogslandskap med spor etter beiting (Engelmark et.al 2006). Det er derfor ikke avklart hvor gammel den tidligste bosettingen på stedet er.

Profilen mellom S85 og 86 viste et annet bilde enn den ovenfor beskrevne. Her var det utviklet podsol, noe som tyder på at det kan være lokale forskjeller i jordsmonnet, eller at det ikke er tilført gjødsel i dette området. Utviklingen av en podsolprofil med utvaskingslag, tyder også på at det er lenge siden dyrkingen ble avsluttet på stedet.

Fig. 5: Podsolprofil med utviklet utvaskingslag over tidligere dyrkingsfaser ved S-85

Sør for det våte vannsaget har røysene en litt annen karakter enn på nordsiden. Der er ikke rydningsrøysene like jordblandete, og har mindre toppdekke. Det ble antatt at denne delen av feltet ble ryddet senere enn partiene lenger nord. Dette viste seg ikke å stemme. C¹⁴-datering av S-13 viste seg å være den eldste røysa som ble datert, med kalibrert resultat 150-390 e.Kr. Denne dateringen stemmer godt overens med de arkeobotaniske analysene, som sier at området ble ryddet omkring 200 e.Kr og det ble startet dyrking av korn på gjødslede åkrer (Engelmark et.al 2006).

Fig 6: S-13, datert 150-390 e.Kr.

Hele åkersystemet er større enn den delen som ble undersøkt. Vi hadde ikke rammer til å gjøre annet enn å dokumentere det som lå innenfor tiltakets grenser. Fig. 7 viser det antatte utbredelsesområdet. Det dyrkede arealet utgjør et sted mellom 40 og 50 dekar.

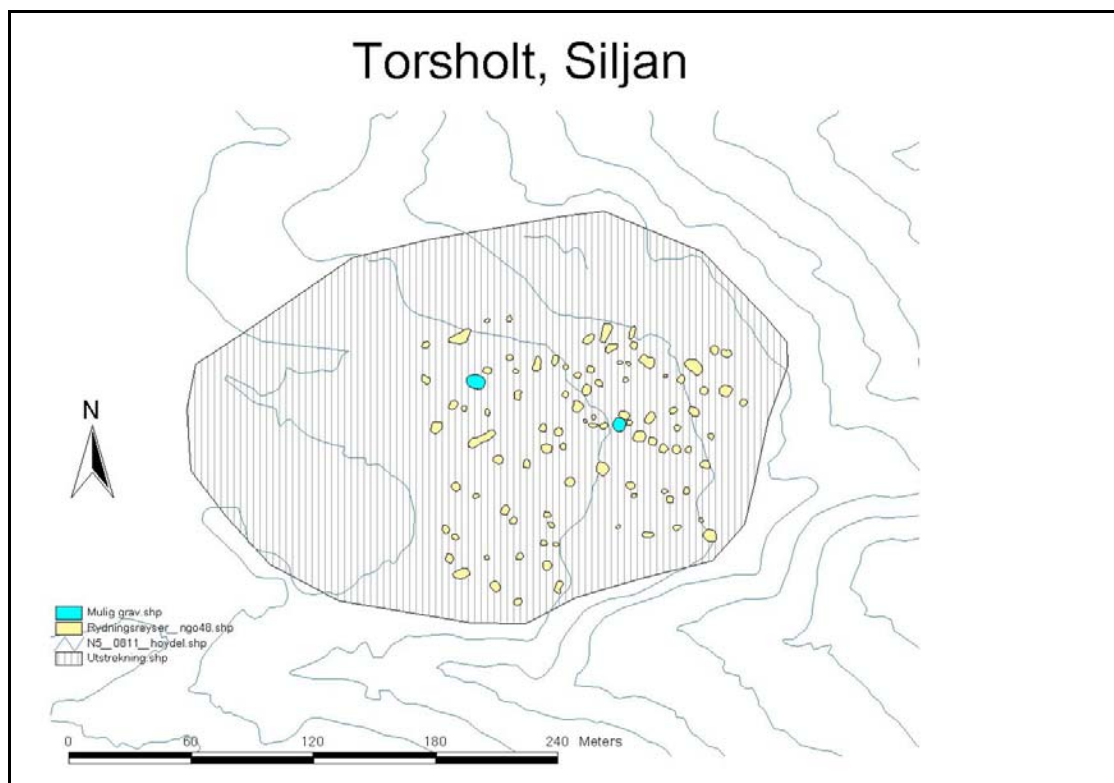

Fig 7: Antatt utbredelse av røysfeltet.

BOSETTINGSOMRÅDE:

Bosettingsområdet som ble funnet lå på en flate som utgjør en rygg i terrenget. Høydekurvene i kartet er ikke detaljerte nok til å vise dette godt. Det ble funnet en konsentrasjon med stolpehull som ikke utgjorde et klart treskipet hus, men som ligger slik orientert at det må antas at de representerer minst en bygning, muligens i flere faser. Avstanden mellom stolpene i hver ende er ca 13 meter.

Et par av stolpehullene var svært utvasket og lite synlige. Disse kan ha høyere alder. Det ble ikke funnet flint eller annet slått bergartsmateriale, så det anses som lite sannsynlig at det er bosetting fra steinbrukende tid på lokaliteten.

Det var bare midler til datering av ett av stolpehullene. Dette var fra romertid, kalibrert til 140-380 e.Kr (fig. 8). Dateringen passer med intensiveringsfasen i dyrkingen på stedet.

Fig 8: Stolpehull S 106, datert 140-380 e.Kr

KOKEGROPER

På det avdekkede området kom det fram 5 kokegropser av vanlig type (jf. Gustafson et.al 2005). I tillegg kommer S 112 som lå under grav/rydningsrøys S 22 og S 96 som lå under grav/rydningsrøys S 59. Normalt dateres slike kokegropser til eldre jernalder, men S-96 fikk det overraskende resultatet 7030-6630 f.Kr. Strukturen hadde lite skjorbrent stein i forhold til en del av de andre kokegropene, men den fremsto som et svært klart markert fyllskifte (fig. 10). Det fins flere mulige forklaringer. Det ene er at det ble brent her i eldre steinalder, det andre er at det kan ha vært brukt gammel ved. Det siste er mindre sannsynlig i et område med så mye skog. Grunnet den lille mengden skjorbrent stein og den svært tidlige dateringen, defineres ikke S 96 lenger som ei kokegrop.

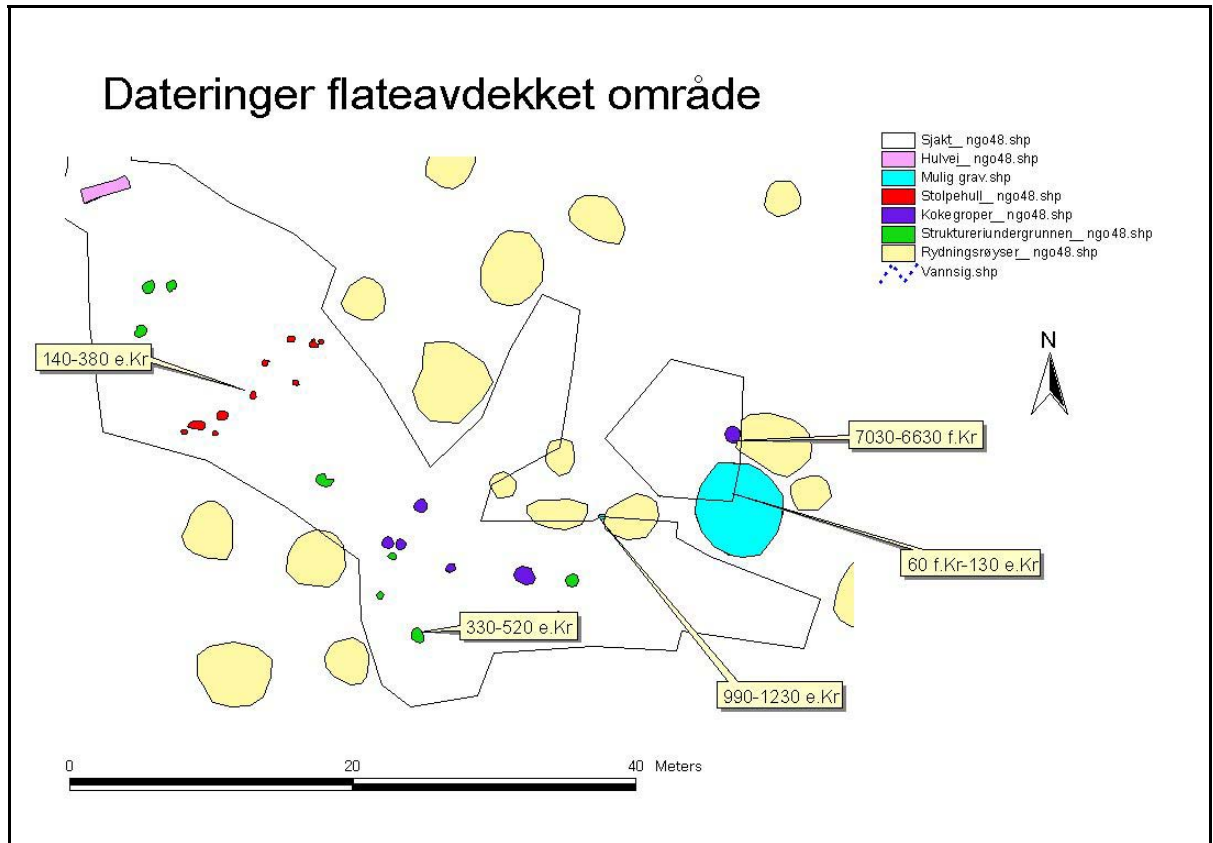

Fig 9: Det største området som ble flateavdekket lå på en høyderygg.

Fig 10: S 96, "kokegrop", datert 7030-6630 f.Kr

MULIGE GRAVER

Det var registrert ei mulig gravrøys (S 74) helt sørøst i feltet. Da utgravingen startet fikk vi mistanke om at det var ei tømt kullmile, noe som viste seg å stemme etter en prøvegraving. Under registreringen var deler av reguleringsområdet dekket av 10-15 år gamle grantrær som gjorde sikten svært dårlig. Trærne var hugget da utgravingen startet, og vi fikk da mistanke om at to av de største røysene på feltet kunne være graver. Dette gjaldt S nr 22 og 59. Disse røysene var betydelig større enn de andre og lå på høydepunkter i terrenget. De hadde også mye mer jord i massen mellom steinene enn de andre. Tidspress gjorde at det ikke var mulig å grave disse slik de burde.

S-22

Denne jordblandede røysa ligger på feltets høyeste punkt og måler 8,8x7,2 meter, og er ca 1 meter høy. I profilen sto en diger steinblokk i sentrum av røysa. Det var særlig mye stein i nedre kant, noe som kan tyde på at det har vært lagt rydningsstein inntil haugfoten. Det ble tatt ut en kullprøve av et mørkt lag i bunnen av røysa. Under opprensning ble det funnet ei lita kokegrop (S 112) i profilen ved haugfoten. Denne var overlagret av ubrutte dyrkingslag. Verken røysa eller kokegropa ble datert.

Fig. 11: Grav-/rydningsrøys S 22. Kokegropa S 112 i forgrunnen.

S-59: C-55720

S 59 er ei jordblandet røys med diameter på 6,5 m og høyde på 0,8 m. Den nordvestre kvadranten ble gravet med gravemaskin etter at det først var gravd ei 30 cm bred sjakt fra haugfoten inn mot sentrum fra vest. I sjakta ble det funnet tre kleberskår i dyrkingslaget ved haugfoten. Dyrkingsjorda så ut til å gå inn under røysa. Dette laget ble datert til 60 f.Kr – 130 e.Kr (to sigma). Massene i den jordblandede røysa inneholder langt mindre stein enn i de øvrige røysene rundt, som er tolket som rydningsrøyser.

S-118: C-55719

I profilkanten mellom S 57 og 58 stakk det frem ei bronsenål i en kullfylt nedskjæring med en lengde på 55 cm. Den delen av strukturen som var igjen ble gravd ut og det

fremkom noen fragmenter brent bein og litt trekull. Strukturen ble tolket som ei mulig branngrav, men dateringen (990-1230 e.Kr, to sigma) er svært sein for en hedensk begravelse. Det har vært dyrket i laget over etter at strukturen ble anlagt.

6. KONKLUSJON

Lokaliteten på Bakkane utgjør et stort gårdsanlegg med dyrking i alle fall tilbake til yngre romertid. Det ble funnet spor etter minst ett hus på feltet. En datering av dyrkingslaget under rydnings-/gravrøys S 59 tilsier at dyrkingen kan gå tilbake til eldre romertid. Før dette opptaket av åker antyder analysen av jorda at det var en periode med beite av husdyr.

Ryddingen av åkeren har vært intensiv, og det ser ut til at hele området har vært ryddet i samme periode. Hvorvidt dette har skjedd i løpet av få år eller flere generasjoner har ikke det foreliggende materialet god nok oppløsning til å kunne besvare. Innenfor det undersøkte feltet er det 95 rydningsrøys, mens det nok er opp mot 150 innenfor hele det forhistoriske gårdsanlegget, som er beregnet til å være 40-50 mål.

De mørke lagene som kunne observeres i den analyserte profilen gjennom rydningsrøysa S 46, stammet fra spredning av aske, kull og gjødsel på jordene (McPhail 2006). Årsaken til den ekstra rike spredningen, hvor det har vært blandet inn organiske og uorganiske masser i gjødselen, kan være en rydding av et større bosettings-/dyrkingsområde eller bevisst nedbrenning av skog for å tilføre næring til jorda. I denne fasen er det et svakt innslag av granpollen. Lind var dominerende treslag før denne dyrkingsfasen, men blir nesten helt borte i de senere nivåene. I rydningsfasen har hassel blitt stående.

Det er noe mindre spor etter korndyrking i det markerte laget som ble datert til middelalder. Her ser det i stedet ut til at husdyrhold har fått en større plass i økonomien. Siden det bare ble analysert prøver med et visst mellomrom, er det ikke mulig å se eksakt når disse endringene skjedde.

7. LITTERATUR

Engelmark, Roger, Johan Linderholm og Jan-Erik Wallin 2006: *Makroprøver från odlingsprofil i fossil åker från Torsholt, Siljan, Telemark*. Miljöarkeologiska laboratoriet, Rapport nr 2006-022. Umeå.

Gustafson, L., Heibreen, T. and Martens, J. 2005. *De gåtefulle kokegroper : Kokegropseminaret 31. november 2001*. Varia 58: Kulturhistorisk museum, Oslo.

McPhail, R.I. 2006. *Torsholt, Telmark, Norway: Soil Micromorphology*: Institute of Archaeology, University College London. Rapport.

Tonning, Christer, uten årstall: Kulturhistorisk registrering i Siljan kommune. Telemark fylkeskommune, regionaletaten.

Vaagland, Lars (red), 2002: Kult, makt og ære i Siljan. Siljan historielag: Fra Skrim til Farris. Bind IV.

Ystgaard, I. 2005. Prosjektplan. Arkeologisk undersøkelse av automatisk freda kulturminner (id 87728-1-18, 33603, 43608 - 43610, 53376, 65140 - 65147, 71690 – 71695 – rydningsrøys og gravrøys). Forslag til reguleringsplan for Bakkane Syd Torsholt skog av Torsholt, 17/8, Siljan kommune, Telemark. Kulturhistorisk museum, Oslo

8. VEDLEGG

8.1. STRUKTURLISTE

Strukturliste

Str. nr.	Type	Kommentar	Form	Mål i flate (m)	Dybde (m)	Høyde (m)	Tegn. nr.
S1	Rydningsrøys	Relativt store steiner.	Avlang	12,4x5,4		0,7	
S2	Rydningsrøys	Relativt store steiner.	Oval	4,0x3,2		0,7	
S3	Rydningsrøys	Stor jordfast stein med oppkastede steiner rundt. Lite småstein.	Oval	4,8x3,4		0,6	
S4	Rydningsrøys	Store og små steiner. Ødelagt av moderne inngrep ved veien.	Avlang, usymmetrisk	5,0x3,3		0,6	
S5	Rydningsrøys	Middels og små steiner. Skadet av skogsmaskin.	Oval	6,4x5,2		0,3	
S6	Rydningsrøys	Lite overgrodd. Store og små stein	Ujevnt rund	4,3x4,2		0,3	
S7	Rydningsrøys	To store jordfaste steiner. Små og store steiner kastet inntil.	Ujevnt oval	5x3,7		0,4	
S8	Rydningsrøys	Stor og flat røys med små og store steiner. Lite dekke over.	Ujevnt oval	7,8x4,8		0,4	
S9	Rydningsrøys	Lita røys rundt stor jordfast stein. Skadet av sti.	rund	2,1x2,1		0,2	
S10	Rydningsrøys	Høy og bratt røys, relativt overgrodd med middels og små steiner.	Oval	5,8x4,2		1,1	
S11	Rydningsrøys	Høy og bratt røys, relativt overgrodd med middels og små steiner.	Rund, ujevn	3,2x3,1		0,8	
S12	Rydningsrøys	Vid og flat røys med tynt dekke. Små og store steiner.	Rund, ujevn	4,2x4,1		0,4	
S13	Rydningsrøys	Vid og flat røys mellom flere store jordfaste steiner. Lite toppdekke Datert til 1770 +/- 40 BP, kalibrert til 150 – 390 e.Kr.	Avlang	6,0x4,0		0,3	
S14	Rydningsrøys	Relativt overgrodd røys med middels store steiner.	Oval	3,0x3,9		0,5	
S15	Rydningsrøys	Store og middels steiner	Oval	2,9x3,9		0,3	
S16	Rydningsrøys	Overgrodd røys med varierende steinstørrelse.	Oval	3,8x4,8		0,4	
S17	Rydningsrøys	Flat og overgrodd røys med middels	Oval	2,4x3,3		0,2	

		store steiner.					
S18	Rydningrøys	Overgrodd og lite tydelig røys.	Oval	4,0x3,3		0,3	
S19	Rydningrøys	Overgrodd røys. Vid.	Oval	5,5x4,8		0,3	
S20	Rydningrøys	Avlang og vid røys. Overgrodd og med varierende steinstørrelse.	Avlang	14,8x4,4		0,4	
S21	Rydningrøys	Svært overgrodd røys inntil stor jordfast stein.	Ujevnt rund	2,7x2,6		0,2	
S22	Rydningrøys/ grav?	Stor og høy røys med mye jord mellom steinene. Ligger på høyeste punkt på feltet. Se egen beskrivelse av denne.	Oval	8,8x7,2		1,0	
S23	Rydningrøys	Vid røys med relativt små steiner. Overgrodd.	Avlang	3,6x2,6		0,2	
S24	Rydningrøys	Delvis overgrodd røys med små og mellomstore steiner.	Oval	4,4x3,2		0,3	
S25	Rydningrøys	Liten og overgrodd røys med uklar avgrensning. Skadet av skogsmaskin.	Uklar	3,5x2,8		0,2	
S26	Rydningrøys	Overgrodd røys med store og middels steiner.	Ujevnt rund	5,4x5,4		0,3	
S27	Rydningrøys	Overgrodd, knapt synlig røys med middels store og små steiner. Skadet av maskin.	Rund	3,1x3,2		0,2	
S28	Rydningrøys	Overgrodd røys med store og middels steiner.	Rund	Ø=4,5		0,3	
S29	Rydningrøys	Overgrodd røys med middels store steiner. Uklar avgrensning.	Rund	Ø=4,1		0,3	
S30	Rydningrøys	Overgrodd røys med store og små steiner. Skadet.	Asymmetrisk	4,2x3,7		0,3	
S31	Rydningrøys	Overgrodd røys med middels store steiner. Jordfast stein i midten.	Asymmetrisk	4,2x3,2		0,3	
S32	Rydningrøys	Lite overgrodd lav røys med store og små steiner.	Oval	4,2x3,3		0,3	
S33	Rydningrøys	Overgrodd røys	Rund	Ø=3,1		0,3	
S34	Rydningrøys	Delvis overgrodd røys med middels store steiner	Rund	Ø=2,2		0,2	
S35	Rydningrøys	Delvis overgrodd røys med middels store steiner. Ligger langs en åkerrein hvor terrenget faller i nedre kant.	Avlang	7,3x3,5		0,3	
S36	Rydningrøys	Delvis overgrodd røys med middels store steiner rundt flere jordfaste st.	Avlang	5,3x2,9		0,3	
S37	Rydningrøys	Flere store jordfaste steiner med noen oppkastede mindre rundt.	Rund	Ø=2,5		0,2	
S38	Rydningrøys	Tydelig og lite overgrodd røys med middels til små steiner rundt en større jordfast stein.	Ujevn	6,7x3,5		0,4	
S39	Rydningrøys	Overgrodd og lite tydelig røys som ligger på en brink og danner en åkerrein. Snittet. Se beskrivelse av profil 40-46.	Avlang	9,6x4,0		0,4	
S40	Rydningrøys	Lite overgrodd røys med store til små steiner. Ligger på brink. Snittet. Ligger dypt i bakken.	Oval	6,6x3,6		0,6	
S41	Rydningrøys	Liten røys med store til små steiner. Relativt overgrodd. Ligger i skråning.	Oval	2,7x1,7		0,3	
S42	Rydningrøys	Flat og vid røys. Svært overgrodd. Store og middels steiner synlige.	Oval	3,1x2,1		0,3	
S43	Rydningrøys	Liten, forstyrret røys med middels til store steiner.	Oval	2,8x1,5		0,3	
S44	Rydningrøys	Liten, svært overgrodd røys. Ingen	Oval	2,5x1,7		0,3	

		steiner synlige. Ligger på brink i skråning.					
S45	Rydningrøys	Tilnærmet sirkulær røys med små til middels store steiner.	Rund	3,8x3,6		0,3	
S46	Rydningrøys	Avlang røys, liggende på brink. Snittet. Se beskrivelse av profil 40-46. Små til store steiner. Mikromorfologi og makrofossil er hentet fra denne røysa. Datert to nivåer. Bunnlag: 1740 +/- 50 BP, kalibrert til 220-420 e.Kr. Kullag høyt i røysa: 880 +/- 40 BP, kalibrert til 1030-1250 e.Kr.	Avlang	6,4x2,3		0,4	
S47	Rydningrøys	Stor og vid røys med små og store steiner. Skadet av maskin. Kan være flere røyser som ligger tett.	Uregel messig avlang	7,9x4,7		0,4	
S48	Rydningrøys	Lav og overgrodd røys med mellomstor stein.	Oval	2,7x2,4		0,3	
S49	Rydningrøys	Liten, knapt synlig røys på brink. Svært overgrodd.	Oval	4,2x2,8		0,2	
S50	Rydningrøys	Regelmessig, lite overgrodd røys med middels store stein. Litt skadet av skogsmaskin i øst.	Oval	5,2x4,2		0,3	
S51	Rydningrøys	Toppet røys med store steiner. Delvis overgrodd.	Rund	2,9x3,2		0,4	
S52	Rydningrøys	Flat røys med middels store stein. Overgrodd.	Oval	2,8x3,0		0,2	
S53	Rydningrøys	Stor, overgrodd røys med store til små stein.	Uregel messig	5,8x5,2		0,6	
S54	Rydningrøys	Liten overgrodd røys rundt stor jordfast stein.	Rund	1,8x2,0		0,3	
S55	Rydningrøys	Flat røys rundt jordfast stein. Uklar avgrensning.	Uregel messig	2,4x3,1		0,3	
S56	Rydningrøys	Liten rund røys. Svært overgrodd, og med få steiner synlige.	Oval	2,5x2,1		0,3	
S57	Rydningrøys	Lav, avlang røys med middels og små steiner. Snittet.	Avlang	4,4x2,1		0,2	
S58	Rydningrøys	Overgrodd røys med relativt lite stein. Snittet.	Oval	3,8x2,8		0,3	
S59	Grav- /rydningrøys	Stor, jordblandet røys. Mulig grav- og rydningrøys. Funn av tre kleberbiter i haugfyll i vest. Gravd en kvadrant med maskin. Se egen beskrivelse. Datert til 1970 +/-50 BP, kalibrert til 60 f.Kr. - 130 e.Kr.	Rund	6,0x6,5		0,8	
S60	Rydningrøys	Lav røys med uklar avgrensning. Ligger i skråning nedenfor større røyser.	Uklar	2,5x2,7		0,2	
S61	Rydningrøys	Overgrodd og lite tydelig røys med middels store steiner. Snittet. Kokegrop under i vest.	Avlang	5,0x3,4		0,3	
S62	Rydningrøys	Overgrodd røys rundt flere store jordfast steiner. Små og store steiner.	Oval	6,6x5,7		0,4	
S63	Rydningrøys	Lien røys med middels til små steiner. Litt skadet.	Oval	4,3x3,3		0,2	
S64	Rydningrøys	Svært overgrodd, flat røys med få synlige steiner.	Uklar	2,5x2,2		0,3	
S65	Rydningrøys	Svært overgrodd. Store steiner. Litt skadet av skogsmaskin.	Oval	6,6x6,1		0,4	
S66	Rydningrøys	Samling stein kastet mellom to store	uklar	3,7x2,5		0,2	

		jordfaste stein.					
S67	Rydningrøys	Overgrodd røys. Noe skadet av skogsmaskin.	Avlang	4,2x2,2		0,3	
S68	Rydningrøys	Fullstendig overgrodd røys. Noe skadet.	Oval	3,3x2,1		0,3	
S69	Rydningrøys	Samling stein som fremkom i sporene etter skogsmaskinen.	Uklar	2,4x1,6		0,2	
S70	Rydningrøys	Samling stein kastet inntil to store jordfaste steiner.	Ujevn	3,5x2,7		0,3	
S71	Rydningrøys	Lav overgrodd røys. Så vidt synlig.	Oval	4,2x3,3		0,2	
S72	Rydningrøys	Liten, svært overgrodd røys med middels store steiner.	Uklar	2,9x2,2		0,2	
S73	Rydningrøys	Flat og utflytende røys med middels store steiner.	Uklar	3,5x2,9		0,3	
S74	Kullmilebunn	Milebunn med omgående grøft, først tolket som mulig gravhaug. Prøvesjakt fra haugfoten og inn viste at det var ei mile. Se egen profilttegning.	Rund	6,7x6,0		0,3	
S75	Rydningrøys	Høy røys lagt opp av små og mellomstore steiner rundt tre store jordfaste steiner.	Oval	5,1x4,0		0,4	
S76	Rydningrøys	Overgrodd røys, bestående av mindre steiner kastet opp rundt en stor jordfast stein.	Uklar	3,3x2,6		0,3	
S77	Rydningrøys	Flat og utflytende røys med middels til små steiner. Overgrodd, men noe skadet av skogsmaskin.	Rund	4,2x4,2		0,3	
S78	Rydningrøys	Uklart avgrenset røys med middels store steiner. Relativt overgrodd	Uklar	4,0x5,0		0,3	
S79	Rydningrøys	Oval, klart avgrenset røys med få synlige steiner. Svært overgrodd.	Oval	4,5x4,1		0,4	
S80	Rydningrøys	Stor røys med uklar avgrensning. Ligger på tvers av fallretningen og danner en åkerrein. Mindre stein kastet opp rundt to store jordfaste.	Avlang	6,2x4,4		0,5	
S81	Rydningrøys	Liten uklar røys med store og små steiner. Overgrodd.	Oval	3,1x3,3		0,3	
S82	Rydningrøys	Liten, overgrodd røys med mellomstore steiner.	Uklar	3,0x2,7		0,3	
S83	Rydningrøys	Lav, uklart avgrenset stor røys. Overgrodd. Ligger på en liten brink.	Uklar	5,9x4,2		0,3	
S84	Rydningrøys	Overgrodd røys inntil stor, jordfast stein.	uklar	3,3x3,2		0,3	
S85	Rydningrøys	Stor røys med mye synlig stein, fra middels til store. Litt skadet. Snittet i profil sammen med S86	Oval	5,5x6,3		0,4	
S86	Rydningrøys	Klart avtegnet røys med middels store stein. Snittet og tegnet profil sammen med S85.	Rund	3,7X3,9		0,3	
S87	Rydningrøys	Liten, delvis overgrodd røys med mellomstor stein.	Rund	Ø=3,5		0,3	
S88	Rydningrøys	Stor og tydelig avtegnet røys rundt en diger jordfast stein. Mye store stein, over mannsløft. Delvis overgrodd.	Avlang	9,8x5,7		0,5	
S89	Rydningrøys	Tydelig markert røys med små og mellomstore steiner. Delvis overgrodd. Snittet med maskin.	Rund	4,0x4,2		0,3	
S90	Rydningrøys	Overgrodd røys med små og mellomstore steiner. Skadet av	Uklar	5,3x4,0		0,3	

		skogsmaskin. Snittet.					
S91	Rydningrøys	Overgrodd røys med små og mellomstore steiner. Skadet av skogsmaskin.	Ujevn	4,0x3,5		0,4	
S92	Rydningrøys	Lita overgrodd røys.	Uklar	1,7x1,3		0,3	
S93	Rydningrøys	Overgrodd røys med middels store steiner inntil en stor jordfast stein.	Oval	3,8x3,2		0,4	
S94	Rydningrøys	Delvis overgrodd røys med middels til små steiner.	Oval	2,4x1,9		0,3	
S95	Rydningrøys	Antatt tuft, som viste seg å være svært utydelig og overgrodd rydningsrøys da den ble avdekket maskinelt.	Avlang	6,0x2,7		0,2	
S96	Kokegrop	Mørk, kullblandet masse med enkelte kullbiter og skjørbrant stein. Snittet. Kokegropa lå under røysa S61. Bare bunnen av var bevart. Ca 1 l skjørbrant stein. Tatt kullprøve. Datert til 7890 +/-50 BP, dvs 7030-6630 f.Kr, kalibrert.	Rund	1,1x1,0	0,2		
S97	Kokegrop	Stor kokegrop med mye stor stein. Avrundete hjørner. Mye kull i bunnen. To prøver tatt.	Rektangulær	1,18x0,8	0,42		
S98	kokegrop	Bunn av liten kokegrop. 1-2 liter skjørbrant stein.	Ujevn	0,56x0,62	0,06		
S99	Grop	Grop med ukjent funksjon. Vanskelig å avgrense i flaten. Tatt kullprøve	Uklar	1,2x0,7	0,18		
S100	Uavklart	Nedgravning med ukjent funksjon. Mulig stolpehull, men har ingen flere i nærheten. Svært kullholdig masse. Prøve tatt. Datert til 1670 +/- 40 BP, kalibrert til 330-520 e.Kr.	Rund	0,45	0,20		
S101	Uavklart	Kullholdig struktur med ukjent funksjon. Uklar avgrensning. Prøve tatt. To skjørbrante steiner.	Uklar	0,5x0,4	0,09		
S102	Kokegrop	Bunnen av en kokegrop. En del stein, men bare én helt klart skjørbrant. Svært regelmessig i formen, og mest konsentrert kull langs kantene. Prøve tatt.	Rund	0,75x 0,65	0,06		
S103	Kokegrop	Klart markert kokegrop med kompakt kullag langs kantene og i bunnen, med mer jordblandet masse inni. Ca 14 l skjørbrant stein. Prøve tatt.	Rund	0,72x 0,65	0,15		
S104	Kokegrop	Kokegropa ser ut til å ha to faser. Nær kvadratisk i plan med mest kull mot kantene. Til sammen 12 l skjørbrant stein. To prøver tatt.	Firkantet	0,7x0,6	0,32		
S105	Uavklart	Ukjent struktur. Kan være opptrekket rot eller stein. Prøve tatt. Prioriteres ikke.	Uklar	1,5x1,2	0,2		
S106	Stolpehull	Mulig stolpeavtrykk i nedgravningen. To prøver tatt. Funnet hasselnøttskall i øverste prøve. Litt brente bein. Datert til 1750 +/- 40 BP, kalibrert til 140-380 e.Kr.	Rund	Ø=0,4	0,29		
S107	Avskrevet						
S108	Uavklart	Kullholdig struktur rundt jordfast stein. Prøve tatt. Prioriteres ikke.	Uklar	0,7x0,4	0,38		
S109	Uavklart	Kullholdig, utflytende og svært grunn	Oval	0,74x0,6	0,07		

		struktur med kullblandet masse. Kan være brent rot. Prøve tatt. Prioriteres ikke.					
S110	Uavklart	Kullholdig, utflytende og svært grunn struktur med kullblandet masse. Kan være brent rot. Prøve tatt. Prioriteres ikke.	Ujevnt rund	0,7x0,7	0,03		
S111	Uavklart	Kullholdig, sirkulær struktur. Prøve tatt. Prioriteres ikke.	Rund	Ø=0,27	0,18		
S112	Kokegrop	Kullholdig kokegrop med mye skjørbrent stein. Lå under rydnings-/gravrøysa S-22. 8 l skjørbrent stein. Prøve tatt.	Ujevn	0,7x0,4	0,12		
S113	Hulvei	Del av hulvei som knapt var synlig på overflaten. Da matjorda ble fjernet fremsto den som ei mørk renne i bakken. Veien var synlig på enkelte steder nedover skråningen. Tverrsnittet var u-formet. Prøver tatt. Prioriteres ikke.	U-formet	3,5x0,8	0,3		
S114	Uavklart	Omrotet struktur med uklar avgrensning. Ikke skjørbrent stein. Kan være natur. Prøve tatt. Prioriteres ikke.	Ujevn	0,95x0,8	0,15		
S115	Uavklart	Omrotet struktur med uklar avgrensning. Ikke skjørbrent stein. Kan være natur. Prøve tatt. Prioriteres ikke.	Ujevn	0,7x0,32	0,18		
S116	Uavklart	Sort, kullholdig flekk med en del mindre stein. Uavklart om de er skjørbrente. Relativt mye trekull. Prøve tatt. Prioriteres ikke.	Avlang	0,7x0,38	0,17		
S117	Avskrevet						
S118	Mulig grav	Under opprensningen av profilen mellom S57 og S58 ble det funnet en linse med mørk jord med enkelte biter brente bein. Dyrkingslaget over strukturen ble fjernet, og det fremkom litt mer bein, og ei nål av bronse. Strukturen tolkes som en mulig grav. Tatt kullprøve. Datert til 960 +/- 60 BP, dvs 990-1230 e.Kr, kalibrert.	Ukjent. Halve struktur en var gravd bort.	0,55x?	0,17		
S119	Stolpehull	Grunt stolpehull, klart avtegnet. Prøve tatt.	Ujevnt	0,35x0,3	0,6		
S120	Stolpehull	Lite tydelig i plan. Uklar avgrensning. Tydelig i profil. Prøve tatt.	Rund	0,38x0,40	0,12		
S121	Stolpehull	Tydelig stolpehull med grålig masse. Stein i nedgravningen.	Rund	0,35	0,18		
S122	Stolpehull	Tydelig stolpehull med grålig masse. Stein i nedgravningen. Grunt og vanskelig å avgrense. Kullprøve.	Ujevn	0,32x0,38	0,12		
S123	Avskrevet						
S124	Stolpehull	Stort, markert stolpehull med klart stolpeavtrykk. Skal dateres. Prøve tatt i stolpe og utenfor.	Oval	0,6x0,41	0,38		
S125	Avskrevet						
S126	Stolpehull	Litt utydelig, men avgrensbar stolpehull. Mulige skoningsstein. Prøve tatt.	Ujevn	0,35x0,45	0,12		
S127	Stolpehull	Mørkt og klart markert stolpehull med	Rund	0,27x0,30	0,23		

		skoningsstein i den ene siden. Kullprøve					
S128	Stolpehull	Vanskelig å avgrense i flaten. Forstyrret av dyr eller røtter. Trolig dobbelt stolpehull. To prøver tatt.	Uklar	0,6x0,55	0,14		
S129	Avskrevet						
S130	Stolpehull	Sannsynlig stolpehull, stort og med ujevn avgrensning i flaten. Steiner i ytterkant. Prøve tatt.	Ujevn	0,6x0,5	0,22		

8.2. FUNN OG PRØVER

Funnliste C55716 - 55721

C-nr.	Kontekst/ struktur	Gjenstand(er)	Materiale
C 55716	Rydningrøyser: S-1, 16, 40, 57, 58, 22, 85, 86, 89 og 90	Prøver	Trekull
C 55717	Ildsteder og kokegroper: S-97, 99, 100, 101, 102, 103, 104, 105, 108, 109, 110, 111, 112, 114, 115, 116	Prøver	Trekull
C 55718/1	Stolpehull: S-106, 119, 121, 122, 124, 126, 127, 128, 130	Prøver	Trekull
C 55718/2	Stolpehull: S-106	Prøve	Nøtteskall
C 55719/1	Grav: S-118	Del av spenne	Bronse
C 55719/2	Grav: S-118	Brente bein	
C 55719/3	Grav: S-118	Prøver	Trekull
C 55720/1	Grav/rydningrøys: S-59	Skår av kar	Kleber
C 55720/2	Grav/rydningrøys: S-59	Prøver	Trekull
C 55721	Hulvei: S-113	Prøve	Trekull

8.3. TEGNINGER

1. S-22
2. S-59, 86
3. S-16
4. S-85, 89, 90
5. S-74
6. S-46
7. S-40
8. S-119, 120, 121, 122, 123, 124, 125, 126, 127, 128, 129, 130
9. S-57, 58, 118
10. S-99, 105, 111, 112, 113, 114, 115
11. S-96, 97, 98, 100, 101, 102, 103
12. S-104, 106, 108, 109, 110
13. S-1
14. Plan over stolpehull

8.4. FOTOLISTE.

Fotoliste, Negativnr. CF. 30054-30061

Film 1 CF30054 Bildnr.	Motiv	Retning mot	Fotograf	Dato
1a	S-10	S	JB/LMF	05.09.05
2a	S-10	Ø	”	”
3a	S-9	NV	”	”
4a	S-9	SØ	”	”
5a	S-8	S	”	”
6a	S-8	V	”	”
7a	S-7	NV	”	”
8a	S-7	Ø	”	”
9a	S-83	N	”	”
10a	S-83	NV	”	”
11a	S-25	NØ	”	”
12a	S-25	N	”	”
13a	S-18	NØ	”	”
14a	S-18	SØ	”	”
15a	S-6	S	”	”
16a	S-6	NØ	”	”
17a	S-5	V	”	”
18a	S-5	N	”	”
19a	S-4		”	”
20a	S-4		”	”
21a	S-3	NV	”	”
22a	S-3	NØ	”	”
23a	S-22	NV	”	”
24a	S-22	Ø	”	”
25a	S-2	Ø	”	”
26a	S-2	NØ	”	”
27a	S-1	N	”	”
28a	S-1	Ø	”	”

Film 2 CF30055 Bildnr.	Motiv	Retning mot	Fotograf	Dato
0a	S-40	V	JB/LMF	05.09.05
1a	S-37	SV	”	”
2a	S-36	SV	”	”
3a	S-35	N	”	”
4a	S-35	NV	”	”
5a	S-34	ØNØ	”	”
6a	S-33	N	”	”

7a	S-32	N	”	”
8a	S-31	NØ	”	”
9a	S-30	N	”	”
10a	S-29	N	”	”
11a	S-28	NØ	”	”
12a	S-27	NØ	”	”
13a	S-26	NØ	”	”
14a	S-24	V	”	”
15a	S-23	V	”	”
16a	S-22	S	”	”
17a	S-22	N	”	”
18a	S-21	N	”	”
19a	S-21	NV	”	”
20a	S-20	Ø	”	”
21a	S-20	N	”	”
22a	S-19	SØ	”	”
23a	S-19	NØ	”	”
24a	S-17	SØ	”	”
25a	S-16	Ø	”	”
26a	S-16	N	”	”
27a	S-15	SØ	”	”
28a	S-15	NV	”	”
29a	S-14	Ø	”	”
30a	S-14	NV	”	”
31a	S-13	V	”	”
32a	S-13	S	”	”
33a	S-12	Ø	”	”
34a	S-12	N	”	”
35a	S-11	Ø	”	”
36a	S-11	SV	”	”

Film 3 CF30056 Bildnr.	Motiv	Retning mot	Fotograf	Dato
1	S-71	NØ	JB/LMF	06.09.05
2	S-70	NØ	”	”
3	S-69	NV	”	”
4	S-68	Ø	”	”
5	S-67	Ø	”	”
6	S-66	V	”	”
7	S-65	SØ	”	”
8	S-64	V	”	”
9	S-63	NØ	”	”
10	S-62	N	”	”
11	S-61	N	”	”
12	S-61	N	”	”
13	S-60	N	”	”

14	S-60	V	”	”
15	S-59	SØ	”	”
16	S-59	N	”	”
17	S-58, 57, 56	NV	”	”
18	S-58	NV	”	”
19	S-57	Ø	”	”
20	S-56	NV	”	”
21	S-55	V	”	”
22	S-54	N	”	”
23	S-53	N	”	”
24	S-53	Ø	”	”
25	S-52	NV	”	”
26	S-51	V	”	”
27	S-50	NV	”	”
28	S-49	N	”	”
29	Ukjent		”	”
30	Ukjent		”	”
31	S-47	N	”	”
32	S-46	N	”	”
33	S-45	SV	”	”
34	S-44	NV	”	”
35	S-43	V	”	”
36	S-42	V	”	”
37	S-41	NV	”	”

Film 4 CF30057 Bildnr.	Motiv	Retning mot	Fotograf	Dato
1a	S-39	V	JB/LMF	10.09.05
2a	S-39	N	”	”
3a	S-38	V	”	”
4a	S-1, østlig del	S	”	”
5a	S-1, vestlig del	S	”	”
6a	S-74	S	”	”
7a	S-74, 35-40 cm	Ø	”	”
8a	S-74, 20-25 cm	Ø	”	”
9a	S-74, 10-15 cm	Ø	”	”
10a	S-74, 5-10 cm	Ø	”	”
11a	S-95	S	”	”
12a	S-95	V	”	”
13a	S-94	SV	”	”
14a	S-93	VNV	”	”
15a	S-92	SV	”	”
16a	S-91	VNV	”	”
17a	S-90	NV	”	”
18a	S-89	NNV	”	”

19a	S-88	SV	”	”
20a	S-87	V	”	”
21a	S-86	V	”	”
22a	S-85	V	”	”
23a	S-84	NØ	”	”
24a	S-82	N	”	”
25a	S-81	NØ	”	”
26a	S-80	N	”	”
27a	S-79	V	”	”
28a	S-78	NØ	”	”
29a	S-77	N	”	”
30a	S-76	V	”	”
31a	S-75	NØ	”	”
32a	S-74	N	”	”
33a	S-74	Ø	”	”
34a	S-74	S	”	”
35a	S-73	N	”	”
36a	S-72	NØ	”	”

Film 5 CF30058 Bildendr.	Motiv	Retning mot	Fotograf	Dato
1	S-104, plan	NØ	JB/LMF	14.09.05
2	S-96, profil	SØ	”	”
3	S-100, profil	SSV	”	”
4	S-101, profil	SSV	”	”
5	S-102 og 103, profil	SSV	”	”
6	S-102 og 103, profil	SSV	”	”
7	S-97, kokegrop, profil	SSV	”	”
8	S-59 og 96	SSV	”	”
9	S-59, profil	Ø	”	”
10	S-59, profil	Ø	”	”
11	S-98, kokegrop, profil	SØ	”	”
12	S-98, kokegrop, profil	SSV	”	”
13	S-101	SSV	”	”
14	S-100	SSV	”	”
15	S-97, kokegrop	SSV	”	”
16	S-97, kokegrop	SSV	”	”
17	S-103	SSV	”	”
18	S-102	SSV	”	”
19	S-102 og 103	SSV	”	”
20	S-98, kokegrop	SSV	”	”
21	S-96, kokegrop	Ø	”	”
22	S-22, kokegrop	V	”	”
23	S-22 profil	V	”	”
24	S-22 kokegrop	SØ	”	”
25	S-22	SØ	”	”

26	S-22	SØ	”	”
27	S-96 under avdekking	Ø	”	”
28	Avdekket område ved S-97	N	”	”
29	Avdekket område ved S-97		”	”
30	Sjaktning med gravemaskin		”	”
31	Sjaktning med gravemaskin		”	”
32	Sjaktning med gravemaskin		”	”
33	Sjaktning med gravemaskin		”	”
34	Sjaktning med gravemaskin		”	”
35	Sjakt i S-59	Ø	”	”
36	Sjakt i S-59	Ø	”	”
37	Sjakt i S-59	Ø	”	”

Film 6 CF30059 Bildendr.	Motiv	Retning mot	Fotograf	Dato
1a	S-58 profil	N	JB/LMF	19.09.05
2a	S-57 profil	N	”	”
3a	S-57-58 profil	N	”	”
4a	S-57-58 profil	Ø	”	”
5a	Innmåling. Lars Morten Fuglevik og Anne Tømmervåg		”	”
6a	Innmåling. Lars Morten Fuglevik og Anne Tømmervåg		”	”
7a	Innmåling. Lars Morten Fuglevik og Anne Tømmervåg		”	”
8a	Innmåling. Lars Morten Fuglevik og Anne Tømmervåg		”	”
9a	S-113 plan	V	”	”
10a	S-105 profil	NØ	”	”
11a	S-105 plan	NØ	”	”
12a	S-115 profil	S	”	”
13a	S-115 plan	S	”	”
14a	S-114 profil	SØ	”	”
15a	S-114 plan	SØ	”	”
16a	S-99 profil	Ø	”	”
17a	S-99 profil	Ø	”	”
18a	S-99 plan	Ø	”	”
19a	S-108 profil	S	”	”
20a	S-108 plan	S	”	”
21a	S-110 profil	SSØ	”	”
22a	S-110 plan	SSØ	”	”
23a	S-109 profil	SSØ	”	”
24a	S-109 plan	SSØ	”	”
25a	Siljuhaugen		”	”
26a	Siljuhaugen		”	”
27a	S-106 profil	SSØ	”	”

28a	S-40-46. Lang profil fra 40-46	S	”	”
29a	S-40-46. Lang profil fra 40-46	S	”	”
30a	S-40-46. Lang profil fra 40-46	S	”	”
31a	S-40-46. Lang profil fra 40-46	S	”	”
32a	S-40-46. Lang profil fra 40-46	S	”	”
33a	S-40-46. Lang profil fra 40-46	S	”	”
34a	S-106 plan	NNV	”	”
35a	S-104 profil	SSV	”	”
36a	S-Arbeidsbilde, Jostein	N	”	”

Film 7 CF30060 Bildendr.	Motiv	Retning mot	Fotograf	Dato
1a	S-123 plan	S	JB/LMF	23.09.05
2a	S-128 plan	Ø	”	”
3a	S-127 plan	S	”	”
4a	S-126 plan	Ø	”	”
5a	S-125 plan	Ø	”	”
6a	S-124 plan	S	”	”
7a	S-123 plan	S	”	”
8a	S-122 plan	Ø	”	”
9a	S-121 plan	NØ	”	”
10a	S-120 plan	NØ	”	”
11a	S-16 profil	SV	”	”
12a	S-22 profil	SSV	”	”
13a	S-13 profil	SV	”	”
14a	Hulvei sør i feltet. Profil.	SV	”	”
15a	Hulvei sør i feltet. Profil.	N	”	”
16a	S-90 profil	N	”	”
17a	S-89 profil	Ø	”	”
18a	Utsikt. Tåke i dalen	NV	”	”
19a	S-86 profil	N	”	”
20a	S-85 profil	N	”	”
21a	S-85 profil	N	”	”
22a	Sjakt 7, S-86 og 85	Ø	”	”
23a	S-86 profil	N	”	”
24a	S-59 profil	S	”	”
25a	S-118, mulig grav. Ferdig gravet	N	”	”
26a	S-118, mulig grav. Halvveis gravet		”	”
27a	S-118, mulig grav. Halvveis gravet	N	”	”
28a	S-112 plan. Relatert til S-22	SSØ	”	”
29a	S-112 profil	SSØ	”	”
30a	S-118 profil	N	”	”
31a	S-112 plan	SSØ	”	”
32a	S-116 profil	SV	”	”

33a	S-116 plan	SV	”	”
34a	S-111 profil	S	”	”
35a	S-111 plan	NNØ	”	”
36a	S-113 profil	Ø	”	”

Film 8 CF30061 Bildendr.	Motiv	Retning mot	Fotograf	Dato
16a	Kleberskår fra S-59		JB	30.09.05
17a	Kleberskår fra S-59		”	”
18a	Bronsenål fra S-118		”	”
19a	Bronsenål fra S-118		”	”
20a	Bronsenål fra S-118		”	”
21a	S-12 profil	V	LMF	”
22a	S-12 profil	V	”	”
23a	S-46 prøvetaking for mikromorfologisk analyse	SV	JB	”
24a	S-1 profil	NØ	LMF	”
25a	S-130 profil	SSØ	”	”
26a	S-127 profil	SØ	”	”
27a	S-128 profil	SØ	”	”
28a	S-127-128 profil	SØ	”	”
29a	S-126 profil	S	”	”
30a	S-124 profil	SØ	”	”
31a	S-122 profil	SSØ	”	”
32a	S-121 profil	SSØ	”	”
33a	S-120 profil	SSØ	”	”
34a	S-119 profil	SØ	”	”
35a	S-130 profil	SSØ	”	”
36a	S-129 plan	SØ	”	”